

De plek van...

Erfgoed Magazine vraagt aan bekende en minder bekende personen uit de erfgoedwereld welke plek hen beroert en waarom. Ditmaal de plek van Fons Alkemade, die als manager van het Nederlands Centrum voor Autohistorische Documentatie (NCAD) en als secretaris van Stichting Erfgoed op Weg een belangrijke rol vervult in de wereld van de automobieliteit als Nederlands erfgoed.

Onze hoofdstad kent vele duizenden gebouwen met een monumentenstatus. Daarnaast is een groot aantal fraaie exemplaren onder architectuur van de Nieuwe Zakelijkheid gebouwd. Hoe belangrijk ook voor de geschiedenis van Amsterdam, is er voor garages lange tijd maar weinig aandacht geweest. We mogen dan ook blij zijn dat in elk geval nog één markante autogarage uit de jaren 1930 is overgebleven: het Citroëngebouw aan het Stadionplein.

De Franse autofabriek van André Citroën was sinds de productie van de eerste auto in 1919 enorm gegroeid, ook in Nederland. Citroën Frankrijk was eind jaren 1920 bezig om in veel grote Europese steden nieuwe, moderne gebouwen neer te zetten in de 'huisstijl' van het merk. In Amsterdam liet Citroën in 1930 het oog vallen op het Stadionplein, het gebied waar in 1928 de Olympische Spelen hadden plaatsgevonden. De architect Jan Wils (1891-1972), ook verantwoordelijk voor het Olympisch Stadion, werd gevraagd het gebouw te ontwerpen.

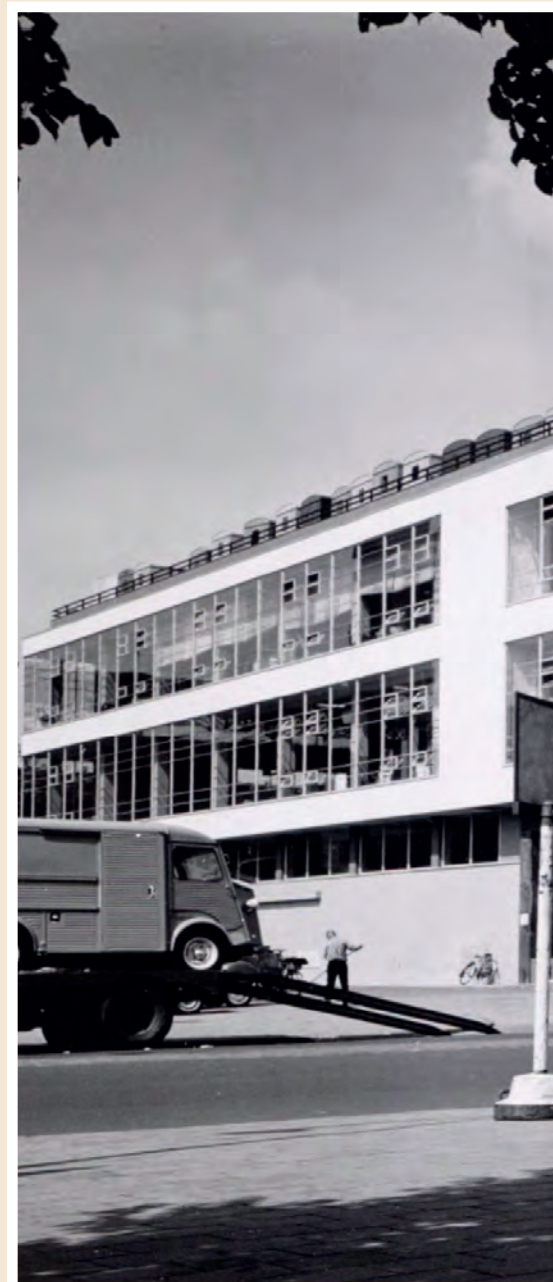
Het 'Citroëngebouw', zoals het bekend raakte, werd in juni 1931 feestelijk geopend. Naast een showroom, werkplaatsen en opslagruimte voor nieuwe auto's, konden er ook auto's geassembleerd worden. Dat gebeurde in de jaren 1960 bijvoorbeeld met de bekende HY bestelwagen. Eind jaren

1950 werd het gebouw toch echt te klein en in 1962 werd Gebouw II geopend, de grote 'doos' van glas en beton naast Gebouw I en eveneens ontworpen door Jan Wils.

Wie nu op het Stadionplein komt, ziet dat beide gebouwen er fris bij staan. En 's avonds ogen ze zelfs feestelijk. Geen van beide wordt nog gebruikt door Citroën Nederland. Gebouw II is na een grondige renovatie in gebruik genomen als bedrijfsverzamelgebouw, met onderin een restaurant. Gebouw I was in de jaren 1960 danig verzakt en vervallen en werd daarom toen al grondig verbouwd.

De afgelopen jaren is het pand vrijwel helemaal onttakeld en weer opgebouwd. Het deel dat vanaf de straat te zien is, ademt weer helemaal de stijl van de jaren 1930 en van de Nieuwe Zakelijkheid. Wel zit er een flinke hap moderne nieuwbouw in. De opdrachtgever hiervoor was, oh ironie van het lot, de firma Pon, importeur van Volkswagen en vanaf de jaren 1950 een grote concurrent van Citroën.

Wie wil kan nu op allerlei manieren kennismaken met het gebouw: er zit een restaurant in (Wils), een café met fietsverhuur, een zaal voor presentaties en een tentoonstellingsruimte (MOVE) waar het over verleden en toekomst van de mobiliteit gaat. Een geslaagde herontwikkeling wat mij betreft!

De plek van...

Het Citroëngebouw aan het Stadionplein in Amsterdam [foto: Collectie Stadsarchief Amsterdam].

De Citroën 2CV [foto: Wikimedia Commons, Jason Vogel].